

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Onderwerp

Voorlopig ontwerp van de rotonde Recreatieve Poort in de Turnhoutsebaan ter hoogte van het Gorps Baantje en Nieuwkerksbaantje met bijbehorende kostenraming.

Datum voorstel	Datum raads- vergadering	Bijlagen	Ter inzage
22 januari 2014	11 maart 2014	1) Tekening voorlopig ontwerp 2) Tekening schetsplan groen 3) Tekening locatie bushaltes	

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

In 2009 is de voormalige provinciale weg N630 (Turnhoutsebaan) door de gemeente Goirle overgenomen van de provincie en zijn er concrete afspraken gemaakt over de aanleg van vier rotondes, een faunapassage en over het inrichten van de Turnhoutsebaan volgens het principe van 'Duurzaam Veilig' (raadsbesluit van 21 juli 2009). Eén van de geplande rotondes komt bij de nieuwe Recreatieve Poort in de Turnhoutsebaan ter plaatse van het Gorps Baantje en het Nieuwkerksbaantje. Het voorlopig ontwerp is thans gereed inclusief de bijbehorende parallelstructuren waardoor alle directe aansluitingen op de Turnhoutsebaan kunnen gaan vervallen. Dit is een belangrijke eis binnen het verkeerskundig principe van 'Duurzaam Veilig' zoals dat met de provincie is overeengekomen.

Het voorlopig ontwerp heeft de mondelinge instemming van betrokken grondeigenaren en is door het college vastgesteld op 28 januari 2014. Ten aanzien van de landschappelijke en ecologische inpassing in de omgeving is in samenspraak met het Brabants Landschap een 'Schetsplan Groen' gemaakt dat dient als basis voor verdere uitwerking. Verder wordt voorgesteld om, in aanvulling op de afspraken met de provincie, nabij de rotonde bushaltes aan te leggen om hierdoor de bereikbaarheid van de locatie te vergroten en autodruk (iets) te verminderen.

Nu de bouw van de Recreatieve Poort (privaat initiatief) na een recente planwijziging meer definitief is geworden, is dit een logisch moment om de uitvoeringsvoorbereiding van de rotonde Recreatieve Poort op te starten. Na uw instemming zal de besteks- en procedurele voorbereiding volgen, zodat de feitelijke uitvoering in 2015 kan plaatsvinden.

De huidige kostenraming voor aanleg van de rotonde is hoger dan de raming uit 2009, waardoor aanvullend dekking nodig is voor een bedrag van € 707.000,00. De totale kosten worden nu geraamd op € 1.680.000,00 exclusief BTW en komen grotendeels ten laste van de reserve Turnhoutsebaan. Voornoemde aanvullende dekking is te halen uit een besparing op de kruising Turnhoutsebaan - Rillaersebaan. Hier werd bij

Ambtelijke bijstand: Ing. R.H. Gaveel

de financiële overdracht in 2009 uitgegaan van de aanleg van fietstunnels, hetgeen voor het verkeerskundig principe van 'Duurzaam veilig' niet noodzakelijk is.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

De aanleg van de rotonde Recreatieve Poort was al in 2008-2009 voorzien. Toen is de voormalige provinciale weg N630 (Turnhoutsebaan) door de gemeente Goirle overgenomen van de provincie en zijn er concrete afspraken gemaakt over de aanleg van vier rotondes, een faunapassage en over het inrichten van de Turnhoutsebaan volgens het principe van 'Duurzaam Veilig' (raadsbesluit van 21 juli 2009). Eén van de geplande rotondes was die bij de Recreatieve Poort in de Turnhoutsebaan. In het kader van de revitalisering van het landelijke gebied (Reconstructieplan Beerze Reusel) is er ter hoogte van het Gorps Baantje behoefte aan Recreatieve Poort gesignaleerd. Een dergelijke 'poort' vormt de toegang tot een natuur- en bosgebied met ruime parkeermogelijkheden, een horecavoorziening en informatievoorziening over het gebied.

Bij de rotonde behoren ook parallelstructuren, waardoor alle directe aansluitingen op de Turnhoutsebaan kunnen gaan vervallen. Dit is een belangrijke eis binnen het verkeerskundig principe van 'Duurzaam Veilig' zoals dat met de provincie is overeengekomen.

Op 10 april 2012 heeft uw raad besloten een voorbereidingskrediet van € 50.000,00 ter beschikking te stellen voor het uitwerken van een voorlopig ontwerp van een rotonde in de Turnhoutsebaan ter hoogte van het Gorps Baantje. De rotonde wordt wenselijk geacht vanwege de verkeersveiligheid in relatie tot de Recreatieve Poort en de oversteekbaarheid ter plaatse voor (recreatief) langzaam verkeer, met name fietsers.

Met de provincie werd in 2009 overeengekomen dat de aanleg van de rotonde recreatieve poort in 2018 uitgevoerd zou worden. Nu de bouw van de Recreatieve Poort (privaat initiatief) na een recente planwijziging meer definitief is geworden, is dit een logisch moment om de uitvoeringsvoorbereiding van de rotonde Recreatieve Poort naar voren te halen en dus al eerder uit te voeren. Na uw instemming zal de besteks- en procedurele voorbereiding volgen, zodat de feitelijke uitvoering in 2015 kan plaatsvinden.

2. Wat willen we bereiken?

Een duurzaam veilige verkeersoplossing bestaande uit een rotonde met bijbehorende parallelstructuren en veilige fiets(oversteek)voorzieningen vanaf de Recreatieve Poort richting het Nieuwkerksbaantje. De essentie van de verkeersveilige oplossing is dat autoverkeer alleen via de rotonde nog op de Turnhoutsebaan kan komen en dat alle directe aansluitingen op de Turnhoutsebaan vervallen. Dit zal de verkeersveiligheid sterk ten goede komen.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Ter plaatse van de Recreatieve Poort moet voor de verkeersafwikkeling voldaan worden aan het principe van 'duurzaam veilig'. Dit is nader uitgewerkt in de vorm van een rotonde met een parallelstructuren. Samenvattend zijn de belangrijkste kenmerken:

- De rotonde heeft een afmeting die gangbaar is in wegen zoals de Turnhoutsebaan met een 80 km/uur regime, met een verkeerintensiteit van ordegrootte 10.000 voertuigen/etmaal inclusief zwaar vrachtverkeer.

- Fietzers kunnen op één plaats de Turnhoutsebaan kruisen volgens het principe van Duurzaam Veilig, dus met een opstelplaats tussen de rijbanen. Deze nieuwe veilige oversteek is gesitueerd in de veel gebruikte (lange afstands)fietsroute Nieuwkerksbaantje - Gorps Baantje.
- De rotonde ligt uit de as van de Turnhoutsebaan om daarmee te voorkomen dat de halve parkeerplaats van de Recreatieve Poort in beslag wordt genomen door de parallelstructuur aan de oostzijde. De uitbuiging heeft tevens een wenselijk snelheidsremmend effect bij de nadering van de rotonde.
- Aan de oostzijde wordt een parallelstructuur aangelegd richting fruitkweker Den Braacken. Vanaf de inrit naar Den Braacken loopt deze richting Goirle door als fietspad (zoals het nu ook al is).
- Aan de westzijde wordt een parallelstructuur aangelegd richting Turnhoutsebaan nr. 20.
- Door de aanleg van de rotonde met voornoemde parallelstructuren kunnen tussen het Nieuwkerksbaantje en de Poppelseweg alle rechtstreekse aansluitingen op de Turnhoutsebaan gaan vervallen. Dit is een belangrijk uitgangspunt c.q. eis binnen het verkeerskundig principe 'Duurzaam Veilig' dat in 2009 met de provincie is overeengekomen.
- Tussen de Poppelseweg en Belgische grens blijft landbouwverkeer toegestaan op de hoofdrijbaan. Er is niet gekozen voor een verplicht gebruik van de parallelstructuur voor landbouwverkeer omdat de veiligheid van fietsers op de parallelstructuur belangrijker wordt bevonden dan de verkeersdoorstroming op de hoofdrijbaan. 'Menging' van landbouwverkeer en fietsers veroorzaakt onveiligheid voor de fietser want bij ongevallen zijn zij 'kansloos' door het grote verschil in 'snelheid en massa'. Dit is gebaseerd op een onderzoek met nadere afweging door een extern bureau uit 2012.

Naast bovenstaande fysieke kenmerken van de rotonde gaan we ook ten aanzien van de onderstaande aspecten nadere actie ondernemen:

- Grondverwerving en schadeloosstelling: Er is grondverwerving aan de orde bij drie partijen. Met hen zijn diverse verkennende gesprekken gevoerd en bij partijen is sprake van medewerking. Prijsonderhandelingen moeten nog opgestart gaan worden. De meeste grond moet verworven worden van het Brabants Landschap en daarom is een traject gestart om via grondruil tot een win-winsituatie te kunnen komen. De te verwerven gronden zijn milieutechnisch onderzocht en schoon bevonden. Daarnaast is sprake van schadeloosstelling bij de aanliggende fruitkwekerij Den Braacken omdat hier een aantal fruitbomen moeten verdwijnen om plaats te maken voor de parallelstructuur.
- Kabels en leidingen: In het projectgebied liggen er alle gangbare kabels en leidingen behalve gas. Intussen zijn gesprekken gevoerd met alle beheerders van de kabels en leidingen zodat duidelijk is wat verlegd moet worden. Ook het gemeentelijk gemaal in de drukriolering van het buitengebied moet worden verplaatst. Een bijzonderheid is verder dat precies onder geplande rotonde een defensiebrandstofleiding loopt. Dit is een stalen buis met een diameter van 15 cm, waarin onder hoge druk brandstof wordt verpompt. Er is intussen geotechnisch vooronderzoek uitgevoerd en er heeft overleg met het ministerie van Defensie plaatsgevonden. De voorlopige conclusie is dat de leiding ongewijzigd kan blijven liggen, maar dat een omhullende mantelbuis moet worden verwijderd en dat de leiding van nieuwe beschermende coating moet worden voorzien.
- Groencompensatie en landschappelijke inpassing rotonde: Als gevolg van de rotonde zullen vele bomen moeten verdwijnen en vindt verstoring plaats van de natuurlijke omgeving. In samenspraak met het Brabants Landschap is een concept groenplan gemaakt waarmee een optimale inpassing van de rotonde in het landschap plaats vindt. Hoofdkenmerken zijn het aanbrengen van grondwallen om lichtinschijning van auto's naar de omgeving (met name westzijde) te beperken, inplanten van reststroken met inheemse beplanting, aandacht voor biodiversiteit en het aanbrengen van voldoende duikers om sloten te verbinden en

enkele 'droge duikers' voor amfibieën. In samenspraak met het Brabants landschap en Waterschap De Dommel zal verdere uitwerking plaatsvinden.

- Ontheffing / wijziging bestemmingplan ten behoeve van rotonde: De geplande locatie van de rotonde met parallelstructuren en bushaltes valt gedeeltelijk in het bestemmingsplan Recreatieve Poort en gedeeltelijk in het bestemmingsplan Buitengebied en heeft in de plannen de volgende bestemmingen: Verkeer, Leidingen (dubbelbestemming, artikel 21), Natuur en Agrarisch-Landschapswaarden. Ten aanzien van de bestemmingen Natuur en Agrarisch-Landschapswaarden geldt dat twee 'routes' gevolgd kunnen worden om de geplande wijziging te vergunnen, namelijk wijziging bestemmingsplan of het aanvragen van een omgevingsvergunning (voor een zogenaamde aanlegvergunning). De laatste variant kent de kortste proceduretijd en heeft daarom de voorkeur. Van belang bij de beoordeling van een aanvraag is dat geen 'onevenredig afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het natuurgebied, de landschaps- en natuurwaarden, archeologische waarden en hydrologische waarden van de gronden'. Om deze reden vindt vooraf afstemming met het Brabants Landschap en Waterschap De Dommel plaats, zodat er op voorhand consensus is over deze aspecten.

Een bijzonderheid tot slot is het gegeven dat een klein gedeelte van het aan te leggen fietspad binnen de gemeente Hilvarenbeek valt. De eigenaar van dit perceel is Gorp en Roover BV (Van Puijenbroek). Voor het landgoed Gorp en Roover is onlangs door de gemeente Hilvarenbeek een bestemmingsplan vastgesteld waarbij rekening is gehouden met de aanleg van dit fietspad.

- Bushaltes: Afgelopen jaar heeft een aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar de haalbaarheid van bushaltes ter plaatse van de Recreatieve Poort en de financiële consequenties hiervan. Op basis hiervan wordt voorgesteld om de bushaltes aan te leggen om de Recreatie Poort en omgeving ook toegankelijk te maken voor een groep van bezoekers die met openbaar vervoer het gebied wil bezoeken, dit al dan niet ter vervanging van bezoek met de auto. Bovendien is het 'nu of nooit'; separaat aanleggen nadien is vele malen duurder dan nu meenemen in het totale werk.

4. Wat mag het kosten?

In 2009 is de voormalige provinciale weg N630 door de gemeente Goirle overgenomen van de provincie. Technische en financiële afspraken hierover zijn destijds verwoord in het 'overdrachtsdocument Turnhoutsebaan' en in de raadsvergadering van 21 juli 2009 vastgesteld. De gemeente heeft toen eenmalig een bedrag ontvangen van € 7.000.000,00. Voor dat bedrag is de gemeente de verplichting aangegaan om daar vier rotondes voor aan te leggen en een faunatunnel. Voorts is besloten dat de gemeente de lasten voor het onderhoud voor haar rekening neemt, waarbij besloten is het bedrag van € 7.000.000,00 in zes jaar tijd te laten groeien met € 2.100.000,00 (rente 5%) waardoor jaarlijks een bijdrage van € 105.000,00 voor onderhoud beschikbaar komt. Voornoemd bedrag en de rentes zijn gestort in een reserve Turnhoutsebaan. Daarnaast houdt voornoemd raadsbesluit uit 2009 in dat de gemeente een financiële bijdrage levert aan de vier rotondes waarmee in totaal een bedrag van € 1.280.000,00 (prijsspeil 2009) is gemoeid. Dit dient gedekt te worden uit de jaarlijkse Infraplannen waarin de vier werken worden uitgevoerd (periode 2015 t/m 2019).

De totale projectkosten voor de rotonde inclusief parallelstructuren, grondverwerving, bushaltes, VAT-kosten en onvoorzien worden geraamd op: € 1.680.000,00 exclusief BTW. Dit is € 707.000,00 meer dan in 2009 werd geraamd bij de overname van de Turnhoutsebaan. De meerkosten zijn als volgt te duiden:

- De huidige raming bevat een veel grotere post 'onvoorzien' gebaseerd op een geactualiseerde calculatiesystematiek in de grond- weg- en waterbouwsector.

- Toename VAT-kosten (Vorbereiding, Administratie en Toezicht). In de raming van 2009 is gerekend met een lager percentage VAT-kosten dan nu omdat voor de provincie een percentage van 10% maximaal subsidiabel werd bevonden.
- Toename kosten voor kabels en leidingen: Met name de kosten voor de brandstofleiding van Defensie zijn nog niet precies in te schatten omdat nog nader onderzoek en overleg hierover moet plaatsvinden. Vandaar dat hiervoor om tegenvallers te voorkomen, thans een ruimere post is geraamd dan in 2009.
- Kosten voor duikers en watergangen: Dit is niet alleen nodig voor een juiste hydrologische en landschappelijke inpassing maar ook om de nieuwe eigendomsgrenzen na realisatie duidelijk te markeren. Hier was in 2009 geen rekening mee gehouden.
- Extra verharding en verschuiven rotonde: De 'vierde poot' (aansluiting Nieuwkerksbaantje) staat op de tekeningen van 2009 vermeld als 'mogelijk indicatieve aansluiting' en was niet in de kostencalculaties opgenomen. Uitgangspunt is altijd geweest dat de kosten voor rekening van de gemeente zouden komen. Dit geldt ook voor het verschuiven van de rotonde uit de as van de weg.

Voorvoemd tekort is aanleiding geweest om ook de overige drie geplande rotondes c.q. kruisingen behorende bij het dossier Turnhoutsebaan opnieuw 'tegen het licht te houden' en door te rekenen. Hierbij is gebleken dat ook de geplande rotondes bij de Poppelseweg en Tivoortsebaan thans duurder blijken worden geraamd dan in 2009. De geraamde meerkosten zijn € 198.000,00. Daarentegen is gebleken dat de kruising Turnhoutsebaan - Rillaersebaan fors goedkoper kan worden uitgevoerd dan in 2009 geraamd. Toen is voor de financiële overdracht uitgegaan van een rotonde met daaronder een zogenaamde berenkuilconstructie voor fietsers en is een bedrag van € 3.808.000,00. Nu zijn vier technische oplossingen beschouwd en doorgerekend door een extern bureau. De voorkeursoplossing bestaat uit een geheel vernieuwde kruising (met overal gescheiden rijstroken en dubbele rijbanen voor de meest intensieve verkeersstromen) met een nieuwe VRI (verkeers regel installatie) en een gelijkvloerse afwikkeling van het fietsverkeer (dus geen tunnel). Uit meerdere recente onderzoeken is gebleken dat een vernieuwde kruising/VRI op deze locatie de voorkeur heeft boven een rotonde, vooral in verband met capaciteit. De aanvulling met fietstunnels is volgens het principe van 'Duurzaam Veilig' niet noodzakelijk. Het aantal fietsers is relatief klein en een toename zoals in 2009 verwacht als gevolg van de ontwikkeling van het Riels Kwadrant is niet meer aan de orde. Fietstunnels hebben verder als nadelen: relatief duur in beheer en kunnen als sociaal onveilig worden ervaren. De kosten van de voorkeursvariant zijn geraamd op € 1.590.000,00. Dit betekent een bedrag van € 2.218.000,00 aan minderkosten ten opzichte van de raming uit 2009. Het verschil is te verklaren uit het niet aanleggen van fietstunnels.

Gelet op het bovenstaande is de voornoemde aanvullende dekking voor de rotonde Recreatieve Poort met parallelstructuren van € 707.000,00 ruimschoots te halen uit een besparing op de kruising Turnhoutsebaan - Rillaersebaan.

Mogelijk kan in de toekomst ook op de geplande faunapassage in de Turnhoutsebaan (raming € 1.650.000,00) een besparing gerealiseerd worden omdat uit recent landelijk onderzoek (Commissie Ardenne, mei 2013) is gebleken dat de effectiviteit van dit soort tunnels beperkt is en bovendien neemt het maatschappelijk draagvlak in economisch mindere tijden voor dit soort investeringen af. Omdat voornoemd bedrag vanuit de provincie expliciet is ontvangen voor de aanleg van een faunapassage is het denkbaar dat de provincie de minderkosten zal terugvorderen. Daarom is dit onderdeel van het dossier Turnhoutsebaan thans buiten beschouwing gelaten bij mogelijk besparingsopties.

Subsidiemogelijkheden: Voor dit project is een subsidie aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant in kader van de GGA (Verkeer en Vervoer). Omdat de provincie in 2009 in het kader van de overdracht van de Turnhoutsebaan al voor de rotonde heeft betaald, is de aanvraag gebaseerd op de meerkosten ten opzichte van 2009. Op 22 oktober 2013 is bericht ontvangen van de provincie dat geen subsidie wordt verleend, omdat bij de overdracht van de Turnhoutsebaan al financiering beschikbaar is gesteld. Voor de bushaltes kan nog wel separaat subsidie worden aangevraagd zo heeft de provincie laten weten. Dit is doorgaans een bedrag van ca. 45% van de geraamde kosten, dus een bedrag van orde grootte € 16.000,00.

Het thans ter beschikking te stellen krediet uit de Reserve Turnhoutsebaan bedraagt € 1.282.000,00 zoals hieronder nader gespecificeerd:

Totaal project kosten	€ 1.680.000,00
Af: * reeds beschikbaar gesteld voorbereidingskrediet	€ 50.000,00
* ten laste van bestaande krediet riolering	€ 20.000,00
* ten laste van infraplan Wegen	€ 328.000,00
Totaal benodigd extra krediet	€ 1.282.000,00

5. Communicatie en participatie / inspraak

Het schetsontwerp dat de basis vormt voor het onderhavige voorlopig ontwerp is al in 2012 aan direct betrokkenen bij de Recreatieve Poort en direct omwonenden toegezonden. In grote lijnen kan iedereen zich vinden in het ontwerp dat naar aanleiding van reacties toen nog enigszins is aangepast. De enige die zich niet kan vinden in een onderdeel van het ontwerp is de eigenaar van Turnhoutsebaan nr. 20. Zij heeft schriftelijk kenbaar gemaakt niet in te stemmen met het opheffen van een directe aansluiting op de Turnhoutsebaan. Haar argument is dat ze dan om moeten rijden om vanaf de nieuwe rotonde bij haar huis te komen. Voorgesteld wordt om de opheffing van de directe aansluitingen van Turnhoutsebaan nr. 20 procedureel als een separaat juridisch spoor op te pakken en dus geen onderdeel te laten uitmaken van de aanvraag omgevingsvergunning voor de aanleg van de rotonde met parallelstructuren.

Het eerst volgende moment van formele inspraak is de tervisielegging van de omgevingsvergunning. Na uw instemming met dit voorstel en enige nadere uitwerking van het onderdeel groen en sloten in samenwerking met het Brabants Landschap en Waterschap De Dommel kan dit plaatsvinden.

6. Vervolgtraject besluitvorming

Het beschikbaar stellen van een krediet en het aanwenden van een reserve is een bevoegdheid van de raad, vandaar dat bij dit voorstel aan u wordt voorgelegd ter vaststelling. Verdere noodzakelijk besluitvorming ten aanzien van vaststellen definitief ontwerp na voornoemde inspraak op de 'aanlegvergunning' zal door het college plaatsvinden binnen de financiële kader van dit voorstel.

7. Fatale beslisdatum

Er is niet direct een fatale datum. Uiteraard is het wel zo dat hoe eerder met de voorbereiding kan worden gestart, hoe eerder de rotonde gerealiseerd kan zijn en des te eerder bezoekers van de Recreatieve Poort gebruik kunnen maken van de meer verkeersveilige situatie.

8. Voorstel

- a. In te stemmen met het Voorlopig ontwerp rotonde Recreatieve Poort met parallelstructuren, dit met inbegrip van de twee bushaltes en het schetsontwerp Groen.
- b. Een krediet van € 1.282.000,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de reserve Turnhoutsebaan (is totale projectkosten á € 1.680.000,00 minus € 50.000,00 minus reeds beschikbaar gesteld voorbereidingskrediet, minus € 20.000,00 ten laste gebracht van een bestaand krediet riolering en minus € 328.000,00 ten laste van het Infraplan Wegen. .

burgemeester en wethouders van Goirle

mevrouw M.G. Rijsdorp, burgemeester
de heer J.M. Tromp, secretaris

Agendapunt: Voorlopig ontwerp rotonde Recreatieve Poort

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28-01-2014;

gelezen het advies van de commissie Ruimte d.d. 19-02-2014;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

- a. In te stemmen met het Voorlopig ontwerp rotonde Recreatieve Poort met parallelstructuren, dit met inbegrip van de twee bushaltes en het schetsontwerp Groen.
- b. Een krediet van € 1.282.000,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de reserve Turnhoutsebaan (is totale projectkosten á € 1.680.000,00 minus € 50.000,00 minus reeds beschikbaar gesteld voorbereidingskrediet, minus € 20.000,00 ten laste gebracht van een bestaand krediet riolering en minus € 328.000,00 ten laste van het Infraplan Wegen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 11-03-2014.

, de voorzitter

, de griffier